

Válnak a bank és a birodalom

A Jótételi bizottság elválasztja a német bankot a birodalmi kormánytól.

A PÉNZEMBEREK ÖRÖME.

Adatok a német birodalmi bank történetéből.

BERLIN, július 17. — A szövetségi jótételi bizottság végre valami olyat is kívánt, ami a német pénzügyi viszonyok javulására fog vezetni s amit, ennek megfelelően, lelkesen üdvözölnek a német pénzügyesek.

A jótételi bizottság elrendelte a német kormány és a német birodalmi bank szétválasztását. Ez a válság egy felszabadító, sáros kapcsolatot szakít kettő, amennyiben a mindenkori német birodalmi kancellár, Bismarck óta, egyszersmind a német birodalmi bank mindenkori elnöke is volt. A kancellár jogában állott, ellenőrizni a bank tevékenységét. A kancellár a banknak rendelkezéseket adhatott ki, amelyek politikai célok diktálhattak, amelyek esetleg nevezetesen lehettek tiszta pénzügyi szempontokból s mégis mindenkor teljesítendőek voltak.

A bank mindig úgy cselekedett, ahogy a kormány akarta. Így maga Bismarck is 1878-ban, amikor politikai feszültség keletkezett Németország és Oroszország között, elrendelte, hogy a bank ne teljesítsen fizetéseket orosz papírok ellenében. Erzberger, aki körülbelül egy évvel ezelőtt gyilkolt meg pénzügyminiszter korában szintén ellenőrzést kívánt gyakorolni a bank felett. Ő minden német papírérték értékét akarta egyetlen tollvonással eltörölni, anélkül, hogy gondoskodott volna új pénz kibocsátásáról. A gyilkos merénylet ugyan megkímélte a német népet ettől a végetes léptől, de azért nyilvánvalóan abból is, hogy miscoda veszedelmeket rejt magában a bank kormányellenessége.

Otto v. Glasenapp, a birodalmi bank elnöke a jótételi bizottság rendelkezéséről úgy nyilatkozott, hogy bár annak következményei nem főgnak mindjárt szembevetni, mégis mélyreható hatással lesznek a jótételi kötelezettségekkel oly súlyosan megvert Németországra.

Fedák Sárít nem kell kérdezni. A legnagyobb elragadtatással beszél. Gondolatai ide-oda csaponganak és az egyik végtől a másikba ugranak. Egy sok angol szót kever a beszédébe és kedvesen jegyzi meg:

— Ne higgye, hogy affektálok, még csak pár napig lesz így. Valahogy csak megtanultam angolul. Igaz, hogy a társaságom 99 százaléka magyar volt, viszont mégis csak vásárolni kellett, a honfoglalással, vasuti kalamajkával angolul kellett beszélni. Azelőtt is tudtam valamit és boldog vagyok, hogy angol tudásomat tökéletesítem.

Egy kicsit elgondolkodik s aztán szinte magának mondja: — Hazudnék, ha azt állítanám, hogy magát Amerikát szeretem. Amerikát nem szeretem, hanem csodálom. Európai egy nem tudja fel fogni, mi van ott, azt hiszem tudja megszokni az ottani atmoszférát, azt a különös, érdekes, de nekünk teljesen idegen életet. Az amerikai magyarakat azonban nagyon megszerettem. Én ismerem az amerikai magyarakat. Egész ott tartózkodásom alatt köztűnik voltam, ismerem New Yorkot, Clevelandot, Chicagót, mindazokat a helyeket, ahol sok magyar van. De elemment a legkisebb telepre is és ott éltém közöttük.

— Az első percben nagyon megijedtem: "Te jó Isten emberleléd van szó! Ha megbukunk, úgy te jó Marei egyszerűen befeküdhetsz a koporsóba." Marei rám nézett, hitt és a nagyszerű ember és azt mondotta: siker lesz! Épp ezért álltam, hogy a siker 50 százaléka az övé. Bolondnak hirdették, hogy ennyi pénzt fektet bele ebbe a vállalkozásba.

— Ránéztem és így válaszoltam: Na Marei, csak legyen jó senkinek, astán hajrá, majd megcsináljuk az előadást! Próbáltunk is eleget, de addig nem indulhattunk el, amíg nem állt a darab és ezért győztünk.

— Először csak azért mentek el a színházba az emberek, hogy lássák Fedák Sárít, aki már 20 év óta van a színpadon. Egész biztos, hogy úgy okoskodtak, láttuk otthon, meg kell nézni mennyire öregettem meg, biztosan már vén anyóka lett belőle. És amikor bejötték a színházba, látták egy komoly előadást. Látták, hogy nem akarjuk becsapni őket, hanem azt nyújtjuk, ami a viszonyok között a lehető legjobb.

— Mi nem néztük le a publikumot, ahogy mások teszik, mi megbesültük őket s ezért szerettek bennünket.

— Ezért volt visszafelé nagyobb a siker, mint odafele az utunkon. Nem akarok beszélni magának tapasztalataimról, hiszen ezt az amerikai magyarak jobban tudják, mint én, ők is ott voltak és én csak hálaival tudok visszaemlékezni rájuk.

— Amíg-kint voltam, mindig figyeltem, lestem az emberek szavait és elsajátítottam azt a különös angolul kevert beszédet, amelyet maguk között használnak. Egy-két jelenet megmaradt az agyamban és szép gondolat érlelődött meg. Már iratom a darabot: Zsuzsi Amerikában. Ez lesz a címe.

AZ AMERIKAI MAGYAROKRÓL

Beszélgetés Fedák Sárival. — Az elragadtatás meleg hangján emlékezik meg amerikai honfitársairól.

— A jövőd terei.

A SZABADSÁG budapesti tudósítójától

VALAMENNYI itthoni újság nagy cikkben foglalkozott Fedák Sári és Rátkai Márton Amerikából való hazatérésével, a színház lapok pedig valóságos külön számokat adtak ki.

Fedák Sári egy csomó újságíró fogadott. Nyilatkozott jobbra-balra, hiszen egy primadonna nem is térhet ki előle, de valaminek mindenesetre különbözött azoktól, akik kirándultak Amerikába, hazatértek több-kevesebb tudással, viszont azonban megelégedettek azokról, akik szeretetteljes támogatással kísérték lépteiket a tengerentúlon.

Fedák Sári mindig minden alkalommal az amerikai magyarak dicsőítésével van tele. Ahol megfordul, mindig csak róluk beszél, ezer és egy kedves történet van róluk, egyik-másik történet már legendás, száll szájról szájra.

Amikor egy kényelmes fotelen szembeütem vele, egészen különös érzés veti erőt rajtam. Mint budapesti újságíró, én is egyik tagja vagyok annak a furcsa társaságnak, amelyet Helti Jenő egyik könyvében így kereszteltek el: Irók, színészek és más csirkéfogók. Így valahogy kollektív lennék Fedák Sárival, viszont azonban mint amerikai magyar újságíró, félig-meddig gyónatóság is vagyok, feszülten lesem a szavát, mit beszél, mit mond az amerikai magyarakról, a kiknek szeretete egy erkölcsi, mint anyagi sikert hozott a számára.

Fedák Sárít nem kell kérdezni. A legnagyobb elragadtatással beszél. Gondolatai ide-oda csaponganak és az egyik végtől a másikba ugranak. Egy sok angol szót kever a beszédébe és kedvesen jegyzi meg:

— Ne higgye, hogy affektálok, még csak pár napig lesz így. Valahogy csak megtanultam angolul. Igaz, hogy a társaságom 99 százaléka magyar volt, viszont mégis csak vásárolni kellett, a honfoglalással, vasuti kalamajkával angolul kellett beszélni. Azelőtt is tudtam valamit és boldog vagyok, hogy angol tudásomat tökéletesítem.

Egy kicsit elgondolkodik s aztán szinte magának mondja: — Hazudnék, ha azt állítanám, hogy magát Amerikát szeretem. Amerikát nem szeretem, hanem csodálom. Európai egy nem tudja fel fogni, mi van ott, azt hiszem tudja megszokni az ottani atmoszférát, azt a különös, érdekes, de nekünk teljesen idegen életet. Az amerikai magyarakat azonban nagyon megszerettem. Én ismerem az amerikai magyarakat. Egész ott tartózkodásom alatt köztűnik voltam, ismerem New Yorkot, Clevelandot, Chicagót, mindazokat a helyeket, ahol sok magyar van. De elemment a legkisebb telepre is és ott éltém közöttük.

— Az első percben nagyon megijedtem: "Te jó Isten emberleléd van szó! Ha megbukunk, úgy te jó Marei egyszerűen befeküdhetsz a koporsóba." Marei rám nézett, hitt és a nagyszerű ember és azt mondotta: siker lesz! Épp ezért álltam, hogy a siker 50 százaléka az övé. Bolondnak hirdették, hogy ennyi pénzt fektet bele ebbe a vállalkozásba.

— Ránéztem és így válaszoltam: Na Marei, csak legyen jó senkinek, astán hajrá, majd megcsináljuk az előadást! Próbáltunk is eleget, de addig nem indulhattunk el, amíg nem állt a darab és ezért győztünk.

— Először csak azért mentek el a színházba az emberek, hogy lássák Fedák Sárít, aki már 20 év óta van a színpadon. Egész biztos, hogy úgy okoskodtak, láttuk otthon, meg kell nézni mennyire öregettem meg, biztosan már vén anyóka lett belőle. És amikor bejötték a színházba, látták egy komoly előadást. Látták, hogy nem akarjuk becsapni őket, hanem azt nyújtjuk, ami a viszonyok között a lehető legjobb.

— Mi nem néztük le a publikumot, ahogy mások teszik, mi megbesültük őket s ezért szerettek bennünket.

— Ezért volt visszafelé nagyobb a siker, mint odafele az utunkon. Nem akarok beszélni magának tapasztalataimról, hiszen ezt az amerikai magyarak jobban tudják, mint én, ők is ott voltak és én csak hálaival tudok visszaemlékezni rájuk.

— Amíg-kint voltam, mindig figyeltem, lestem az emberek szavait és elsajátítottam azt a különös angolul kevert beszédet, amelyet maguk között használnak. Egy-két jelenet megmaradt az agyamban és szép gondolat érlelődött meg. Már iratom a darabot: Zsuzsi Amerikában. Ez lesz a címe.

— Egy estendeig nem megyek vissza Amerikába. A Király Színházban fogok játszani, egyelőre a Bajadérban, utána pedig a Zsuzsi Amerikában, mert először Budapesten fog színe kerülni. Nem lesz főremunka, előre kijelentem, hanem minden benne lesz ami amerikai és magyar. Ezzel akarom meghálálni azt a sok erkölcsi és anyagi jót, mellyel engem az amerikai magyarak elhalmoztak.

Nekem ne szidja eszentul senki az amerikai magyarakat, mindenféle rágalommal szemben úgy állok, mint egy kőszikla, mellyről minden támadás irtóhon visza fog pattanni.

— Ez nem nagy kijelentés, hanem egy érzem, kötelesség teljesítés. Engem úgy fogadtak, engem úgy szerettek, nekem annyi melegséget vetett részem, hogy így kell valahogy meghálálnom a sok kedvességét.

— Hazajön egy ember, összevesztett kint, egyik vagy másik ismerősével, erre itthon a haragját kikiabálja. Azt mondja, hogy ezt meg azt csinálták vele az amerikai magyarak. Még egyszer mondom, az amerikai magyarakat én ismertem meg. Beszéltem a legszegényebbel, viszont olyannal is alkalommal találkoztam, aki nemcsak hazai értelemben milliomos vagy gazdag ember.

Megtanultam köztük dolgozni, még esztendőnk kezesül egyebet sem csináltam, mint dolgoztam, de higgye el nekem, az nem volt munka.

— Az a munka, amit Amerikában csinálnak az emberek, amit én csináltam akkor, amikor kint voltam. És itt van eljövte a siker titka.

— Amerikáról sok mindent beszélnek össze-vissza. Azt mondják nem méltányolják a művészeket, minden csupa humbug, pedig épp az ellenkezője az igaz. Amerika a munka hazája és Amerikában csak a komoly munkának van sikere. Amikor kimentem, bizony a túrszám nem volt valami jó borbén. Szegény jó Rátkai Marei jó pár ezer dollárt elköltött a menedzselésemre. Igen sok pénzt fektetett bele hirdetésbe és más előzetes költségekbe.

— Az első percben nagyon megijedtem: "Te jó Isten emberleléd van szó! Ha megbukunk, úgy te jó Marei egyszerűen befeküdhetsz a koporsóba." Marei rám nézett, hitt és a nagyszerű ember és azt mondotta: siker lesz! Épp ezért álltam, hogy a siker 50 százaléka az övé. Bolondnak hirdették, hogy ennyi pénzt fektet bele ebbe a vállalkozásba.

— Ránéztem és így válaszoltam: Na Marei, csak legyen jó senkinek, astán hajrá, majd megcsináljuk az előadást! Próbáltunk is eleget, de addig nem indulhattunk el, amíg nem állt a darab és ezért győztünk.

— Először csak azért mentek el a színházba az emberek, hogy lássák Fedák Sárít, aki már 20 év óta van a színpadon. Egész biztos, hogy úgy okoskodtak, láttuk otthon, meg kell nézni mennyire öregettem meg, biztosan már vén anyóka lett belőle. És amikor bejötték a színházba, látták egy komoly előadást. Látták, hogy nem akarjuk becsapni őket, hanem azt nyújtjuk, ami a viszonyok között a lehető legjobb.

— Mi nem néztük le a publikumot, ahogy mások teszik, mi megbesültük őket s ezért szerettek bennünket.

— Ezért volt visszafelé nagyobb a siker, mint odafele az utunkon. Nem akarok beszélni magának tapasztalataimról, hiszen ezt az amerikai magyarak jobban tudják, mint én, ők is ott voltak és én csak hálaival tudok visszaemlékezni rájuk.

— Amíg-kint voltam, mindig figyeltem, lestem az emberek szavait és elsajátítottam azt a különös angolul kevert beszédet, amelyet maguk között használnak. Egy-két jelenet megmaradt az agyamban és szép gondolat érlelődött meg. Már iratom a darabot: Zsuzsi Amerikában. Ez lesz a címe.

— Egy estendeig nem megyek vissza Amerikába. A Király Színházban fogok játszani, egyelőre a Bajadérban, utána pedig a Zsuzsi Amerikában, mert először Budapesten fog színe kerülni. Nem lesz főremunka, előre kijelentem, hanem minden benne lesz ami amerikai és magyar. Ezzel akarom meghálálni azt a sok erkölcsi és anyagi jót, mellyel engem az amerikai magyarak elhalmoztak.

— Amíg-kint voltam, mindig figyeltem, lestem az emberek szavait és elsajátítottam azt a különös angolul kevert beszédet, amelyet maguk között használnak. Egy-két jelenet megmaradt az agyamban és szép gondolat érlelődött meg. Már iratom a darabot: Zsuzsi Amerikában. Ez lesz a címe.

— Egy estendeig nem megyek vissza Amerikába. A Király Színházban fogok játszani, egyelőre a Bajadérban, utána pedig a Zsuzsi Amerikában, mert először Budapesten fog színe kerülni. Nem lesz főremunka, előre kijelentem, hanem minden benne lesz ami amerikai és magyar. Ezzel akarom meghálálni azt a sok erkölcsi és anyagi jót, mellyel engem az amerikai magyarak elhalmoztak.

— Amíg-kint voltam, mindig figyeltem, lestem az emberek szavait és elsajátítottam azt a különös angolul kevert beszédet, amelyet maguk között használnak. Egy-két jelenet megmaradt az agyamban és szép gondolat érlelődött meg. Már iratom a darabot: Zsuzsi Amerikában. Ez lesz a címe.

— Ezért volt visszafelé nagyobb a siker, mint odafele az utunkon. Nem akarok beszélni magának tapasztalataimról, hiszen ezt az amerikai magyarak jobban tudják, mint én, ők is ott voltak és én csak hálaival tudok visszaemlékezni rájuk.

— Amíg-kint voltam, mindig figyeltem, lestem az emberek szavait és elsajátítottam azt a különös angolul kevert beszédet, amelyet maguk között használnak. Egy-két jelenet megmaradt az agyamban és szép gondolat érlelődött meg. Már iratom a darabot: Zsuzsi Amerikában. Ez lesz a címe.

— Egy estendeig nem megyek vissza Amerikába. A Király Színházban fogok játszani, egyelőre a Bajadérban, utána pedig a Zsuzsi Amerikában, mert először Budapesten fog színe kerülni. Nem lesz főremunka, előre kijelentem, hanem minden benne lesz ami amerikai és magyar. Ezzel akarom meghálálni azt a sok erkölcsi és anyagi jót, mellyel engem az amerikai magyarak elhalmoztak.

— Amikor kimentem, bizony a túrszám nem volt valami jó borbén. Szegény jó Rátkai Marei jó pár ezer dollárt elköltött a menedzselésemre. Igen sok pénzt fektetett bele hirdetésbe és más előzetes költségekbe.

— Az első percben nagyon megijedtem: "Te jó Isten emberleléd van szó! Ha megbukunk, úgy te jó Marei egyszerűen befeküdhetsz a koporsóba." Marei rám nézett, hitt és a nagyszerű ember és azt mondotta: siker lesz! Épp ezért álltam, hogy a siker 50 százaléka az övé. Bolondnak hirdették, hogy ennyi pénzt fektet bele ebbe a vállalkozásba.

— Ránéztem és így válaszoltam: Na Marei, csak legyen jó senkinek, astán hajrá, majd megcsináljuk az előadást! Próbáltunk is eleget, de addig nem indulhattunk el, amíg nem állt a darab és ezért győztünk.

— Először csak azért mentek el a színházba az emberek, hogy lássák Fedák Sárít, aki már 20 év óta van a színpadon. Egész biztos, hogy úgy okoskodtak, láttuk otthon, meg kell nézni mennyire öregettem meg, biztosan már vén anyóka lett belőle. És amikor bejötték a színházba, látták egy komoly előadást. Látták, hogy nem akarjuk becsapni őket, hanem azt nyújtjuk, ami a viszonyok között a lehető legjobb.

— Mi nem néztük le a publikumot, ahogy mások teszik, mi megbesültük őket s ezért szerettek bennünket.

— Ezért volt visszafelé nagyobb a siker, mint odafele az utunkon. Nem akarok beszélni magának tapasztalataimról, hiszen ezt az amerikai magyarak jobban tudják, mint én, ők is ott voltak és én csak hálaival tudok visszaemlékezni rájuk.

— Amíg-kint voltam, mindig figyeltem, lestem az emberek szavait és elsajátítottam azt a különös angolul kevert beszédet, amelyet maguk között használnak. Egy-két jelenet megmaradt az agyamban és szép gondolat érlelődött meg. Már iratom a darabot: Zsuzsi Amerikában. Ez lesz a címe.

— Egy estendeig nem megyek vissza Amerikába. A Király Színházban fogok játszani, egyelőre a Bajadérban, utána pedig a Zsuzsi Amerikában, mert először Budapesten fog színe kerülni. Nem lesz főremunka, előre kijelentem, hanem minden benne lesz ami amerikai és magyar. Ezzel akarom meghálálni azt a sok erkölcsi és anyagi jót, mellyel engem az amerikai magyarak elhalmoztak.

— Amíg-kint voltam, mindig figyeltem, lestem az emberek szavait és elsajátítottam azt a különös angolul kevert beszédet, amelyet maguk között használnak. Egy-két jelenet megmaradt az agyamban és szép gondolat érlelődött meg. Már iratom a darabot: Zsuzsi Amerikában. Ez lesz a címe.

— Egy estendeig nem megyek vissza Amerikába. A Király Színházban fogok játszani, egyelőre a Bajadérban, utána pedig a Zsuzsi Amerikában, mert először Budapesten fog színe kerülni. Nem lesz főremunka, előre kijelentem, hanem minden benne lesz ami amerikai és magyar. Ezzel akarom meghálálni azt a sok erkölcsi és anyagi jót, mellyel engem az amerikai magyarak elhalmoztak.

— Amíg-kint voltam, mindig figyeltem, lestem az emberek szavait és elsajátítottam azt a különös angolul kevert beszédet, amelyet maguk között használnak. Egy-két jelenet megmaradt az agyamban és szép gondolat érlelődött meg. Már iratom a darabot: Zsuzsi Amerikában. Ez lesz a címe.

— Amíg-kint voltam, mindig figyeltem, lestem az emberek szavait és elsajátítottam azt a különös angolul kevert beszédet, amelyet maguk között használnak. Egy-két jelenet megmaradt az agyamban és szép gondolat érlelődött meg. Már iratom a darabot: Zsuzsi Amerikában. Ez lesz a címe.

800 HORDÓ OLAJT TERMEL A LEGUJABB OLAJKUT.

OIL CITY, Pa., július 17. — A Queen homoföldeken Tidou-te, Pa., közelében délre, elkészült a legújabb kúrfúrás, s az olajkut naponta 800 hordó olajt hoz felszínre. A kut neve Clinger No. 2.

FÉLTÉKENY UDVARLÓ AGYONSZURTA KEDVESÉT

NEW YORK, jul. 17. — Paul Pulkerwitz, 34 éves pék, agyonszurta volt kedvesét, a 27 éves Mary Brazofskyt, féltékenységi rohamában, amikor őt Joseph Zelenski lakásán Brooklynban, a rendőrség jelentése szerint.

SZERETETTEL EMLÉKEZNEK MEG A BÉCSIEK A NEMRÉG ELHUNYT UTOLSÓ BÉCSI NAGYKÖVETRŐL

Öszinte barátságban élt az udvarral Amerika utolsó bécsi nagykövete. — A szomoru jelen és a mult.

PENFIELDÉK A HÁBORUBAN.

A németeket gyűlölték, de a bécsieket szerették Penfieldék. — Az új amerikai követ bevonulása.

BÉCS, július 17. — Az amerikai újságok híradásai nyomán értesült Bécs városának népe Frederick Courtland Penfield-nek, az Egyesült Államok utolsó bécsi nagykövete, szomoru haláláról. A halálhír épp akkor érkezett az eszterházi utcába, amikor Albert Washburn-t, az Egyesült Államok új bécsi követét, hivatalosan fogadták. Az eseményeknek összehangolása tüntető bizonyítást tesz arról, mily sürültesen nyors iramban rohan az európai történelem, az utolsó esztendőben. Mr. Penfield volt az Egyesült Államok utolsó nagykövete Európa legrégibb és legelőkelőbb császárságában. Penfield meghitt viszonyban volt a néhai osztrák császárral és pompás palotában lakott, közvetlen Rotschildék szomszédságában és az esztendő, hogy rendkívül kivételes helyet foglalt el a legelőkelőbb császári udvarban. Őt esztendővel ezelőtt — 1917-ben — hagyta el Bécs, amikor a diplomáciai összeköttetés megszakította a kettős monarchiával az Egyesült Államok.

Mr. Washburn Európa egyik legkisebb országában képviseli most a csillagásos lobogót, abban az országban, melyet joggal nevezhetünk ma a nagyvilág koldusának. Az új követ csak a szocialdemokrata ellenőrzés alatt álló "lakás-hivatal" engedélye alapján juthatott szerezni hajlékhöz, pedig Penfield még az az Amerikát képviselte, amelyet nem ismertek és bizonyos mértékben lenéztek az európai "előkelők" körök, míg Washburn annak az Amerikának diplomáciai képviselője, a mely három esztendő óta az éhhalálról menti meg, ugyszólván, az összes bécsi gyermekeket. Kétségtelen, hogy Penfieldnek nagyon sok barátja volt Bécsben és halála öszinte részvétet keltett az előkelő társaságokban, melyeknek tagjai a részvét-táviratok és levelek öntözött mentesítették az özvegéhez.

A Burgtheaternek egyik előkelő művésznője, a halálessel kapcsolatban, azt jelentette ki, hogy Mrs. Penfield igazán örvénygála volt Bécsnek. Ez a művésznő, annak idején sűrűn fordult meg Penfieldék pompás palotájában és sirva fogadta a szomoru hírt. Penfield haláláról és a következőket mondotta: "Amikor Penfield képviselte Amerikát Bécsben, Ausztria örös, nagy nemzet volt még, mely rendkívül elkeseredetten varta harcait. Mrs. Penfield a háború első pillanatától kezdve nem tagadta, hogy gyűlöli a németeket. Azt hiszem, hogy nagy előítélettel viseltette a németekkel szemben, jóval mielőtt Amerika bevonult a világháború küzdőterére. De ez a körülmény seppelt sem befolyásolta a nemes lelkű asszonyt és élet-

— "Bizonyság vagyok abban", — mondotta az újságíró, — "hogy Penfield irított attól a gondtól, hogy Amerika háborúba keveredjék Ausztriával. Igaz, hogy gyűlölte a németeket, de ez cseppet sem zavarta meg velünk szemben tanúsított érzelmét. Azt bizonyosan tudom, hogy több ízben is kísérletezett azzal, hogy elősegítse a különbékét, de, — sajnos, — minden terve hajtórést szenvedett azokban az elfogult, vak időkben.

A FARMEROK ÉLELMÉZIK A VASUTI SZTRAJKOLÓKAT.

DENISON, Tex., július 17. — Ezerötszázal több szervezett sztrájkoló és farmer Grayson megyéből nagy ünneppélyt tartottak abból az alkalomból, hogy a farmerok uniója ekkor osztotta ki az első esetben élelmiszer-segélyt. A felvonulás végén több vasuti kocsira való élelmiszer, vaj, tojás, csirke, kukorica stb. került szétosztásra díj és költségmentesen.

A PALESTINAI ARABOK ÁLTALANOS SZTRAJKJA.

LONDON, július 17. — Az arabok végig Palesztinán és Transzjordánián általános sztrájkot kezdtek, tiltakozásul az angoloknak adott felgyelet feltételei ellen s a helyzet nagyon komoly Kairóból vett jelentés szerint. A legkisebb szikra lángba boríthatja az egész országot.

PARIS, július 17. — Millerand elnök merénylőjének, Gustav Bouvetnek könnyű volt kockázati az életét. Nem ért az már hajótát se. A fiatal anarchista elült tüdővészben szenved. Gyenge, csontvázszerű legett. Mint műszaki rajzoló dolgozott egy autómobilgyárban. Nem sokat keresett s azt a kevés pénzt is, amit félre tudott tenni, az "Anarchista Ifjú" című hetilapjának kiadására fordította. Ezt a laposkát ő maga alapította, maga írta és maga nyomtatta. A szállóban, ahol lakott, azt mondják, hogy mintavendég volt, pontosan fizetett. A szobájába zárkózva töltötte szabadidejét. Látogatásokat nem fogadott, még leveleket se cselezett a szállóba. A szállás egy hírhedt anarchistaonok, Germaine Linthaldnak az ajánlatára adott szobát a fiatal embernek. Ezt a nőt 1921 októberében letartóztatták, amiódon bombát dobhat a rendőrökre a kommunistáknak a Wagram Hallban tartott gyűlése után. Germaine Linthaldet gyanúsították a bombadobással, de csak gyilkosságra való igazgatás vádjára alapszik ítéletük. Bouvet szobájában számos anarchista iratot találtak.

Millerand elnök a világ minden részéről kapott üdvözlőtáviratokat. Gratulál szerezésének megmeneküléséhez Har-

MAGYAROK AMERIKÁBAN

MAGYAR FIU TÚZIJÁTÉK ÁLDOZATA.

Julius 4-n sebesült meg a vérmérgesét kapott.

GRANITE CITY, Ill. — Nagy szomorúság költözött Nagy Imre 2041 L. St. alatti házába. Tíz éves Lajos fia hunyt el július 10-én a július 4-iki tűzijáték áldozataként. A halál közvetlen oka vérmérgezés volt, mely a kis fiúnak a tűzijátékok alkalmával való megsebesüléséből keletkezett.

A szerencsétlen baleset a szomszéd fiujátásával történt gyermekek játszóteréről. A kis Lajos birkózva akarta kivenni a tűzijáték puskáit a tőlőtől piisztól, a mely dulakodás közben elcsúszt, a fiu jobb tenyerét a tüzijáték füstcsövébe szorította.

A könnyűnek látszó égési sebek dacára a fiu gondos orvosi ápolással gyorsan gyógyult. Az orvos sem találta a sérülést súlyosnak s így a hirtelen beállt vérmérgés fordulat várta. A vérmérgésnek a halál közvetlen beállt előtt állapította meg az orvos.

A temetés a magyarság és a szomszédok nagy részvétele mellett szűz délután három óra körül a St. Mark temetőbe, örök nyugvóhelyre került.

BALTAZAR PÜSPÖK LÁTOGATÁSAI.

TOLEDO, O.
A toledói református magyarok július hó 7-én látogatta meg Baltazar püspök Csutoros Elek clevelandi és Baja Mihály debreceni lelkes társaságában. A presbiterium nevében Garay Gerő h. lelkes és Bacso Pál gondnok fogadták az érkező vendégeket előző szombat este. Másnap gyönyörű templomi közönség előtt prédikált a közönség megkeresztelését előző szombat és neje Szabó Ida kislányát Mariska Irén névre. Garay Gerő az egyházi és testületi nyebben köszöntötte, míg Kanócz Irmauska szép viaringsokort nyújtott át a püspöknek, ki köszöntet mondott érte. Dejtán az egyház kebelében működő egyeteket látogatta sora s mindenütt a legnagyobb megelégedést fejezte ki, majd néhány látogatás után este az iskolahelyiségben szépen sikerült bankett volt a püspök tiszteletére, melyen több felkérés hangzott el. A püspök kecsé este visszatért Clevelandba. Adományok összege 426 dollár 98 cent volt.

A SZT. ISTVÁN EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

Szent István piknik.
BRIDGEPORT, Conn. — A r. kath. magyar hitközség kuratóriai elhatározta, hogy az új templom jöv. július 23-án nyári kirándulást rendeznek a Norrell-féle parkban.

A hitközség piknikje már dében veszi kezdetét, hogy már a szabaddan ebédelhetnek mindörökké, a kik az egész délutánt a kellemes kert helyiségben öblözték. Az ebédre jörső gyűléses jegyek már megváltottak. A ki 25 centes gyűlésjegyek előadás körül fáradozni kíván, az asszonyok elmentek a plebania hitvártalban.

South Bend, Ind.
Dr. Baltazar Deszö püspök a s. bendi magyarokat július 14-én látogatta meg Chicago felé vezető úton. Nező János ref. lelkes és Dr. Hamborszy Aladár városi ügyvezető igazgatókat a siker érdekében. Buzgósgalaktól szép siker koronázták. A püspök tiszteletére este 6-ór a Oliver szállóban díszvacsera volt, melyen több előkelő angol, köztük a város polgármestere is jelen volt. Majd este 8 óra körül isteni tisztelet tartott a püspök a ref. templomban, melynek végzetel névén gyűlést tartottak a Magyar Házban, ahol a püspök nagyszabású beszédet mondott. A south bendiek gyűlése 496 dollár, amelyhez járult a Studebaker Corporation 500 dolláros adománya. A püspök 16-án este Garbyre ment át az ottani ref. hívek meglátogatására.

HITKÖZSÉGI TÁRSASVACSORA.

TRENTON, N. J. — Felejtettünk, kedves estje volt ismét vasnap este a Szt. István hitközségének. A felévi számadás alkalmával családias vacsorára voltak hivatalosan a hitközségi tagok, a melynek célja volt a kölcsönös szeretet és barátság ápolása. A földszinti tágas gyűlés teremben volt a vacsora, amelyben több mint 150 személy vett részt. A plebania nyolc órai imárvá nyitotta meg a társasvacsorát, amelyet Szatmári József vezetésével a kongregáció derek n. tagjai rendeztek. A vendégek nem győzték dicserni a szakácsné művészetét. Munkájában a kongregacionisták leányok segédkeztek, akik kitűnő pincériknak bizonyultak.

Kongregációs gyűlés.

A Mária leányok idősebb csapata csupórét este tartotta házi gyűlést. Az ülésen a tagok közkaratlati határozatot el, hogy augusztus 13-án, vasnap délután kezdve nyári mulatságot tartanak a Norrell's Groveban. E mulatság részleteinek megbeszélése céljából július 27-én este rendkívüli gyűlést tartanak az összes tagok. — Elhatározták egyúttal azt is, hogy a Szent István hitközség július 23-iki piknikjén mindnyájan meg fognak jelenni, a mulatság rendezésében is részt vesznek. — Elhatározták egyúttal azt is, hogy a Szent István hitközség július 23-iki piknikjén mindnyájan meg fognak jelenni, a mulatság rendezésében is részt vesznek. — Elhatározták egyúttal azt is, hogy a Szent István hitközség július 23-iki piknikjén mindnyájan meg fognak jelenni, a mulatság rendezésében is részt vesznek.

Abauj-Torna megye szászfalvi születésű volt feleségem Szobóczi Alice

kivel Logan, W. Va. 1922 március 14-ikén Rev. E. E. Von Pachy Ethel, W. Va.-i ref. lelkes előtt házasságba léptem, három hét együttéltem után tölem eltávozott. Hiszi nem hiszi, de én már rég elfelejttem, kérem őt, felejtse ő is a Logan völgyen maradt s Amherstdale, W. Va. bányatelepi jó bányamunkát tett kamaráját rendelkező hitves volt férjém.

JUHOS JÁNOS
magyar bányász
B. P. O.
Amherstdale, W. Va.

HITKÖZSÉGI TÁRSASVACSORA.

TRENTON, N. J. — Felejtettünk, kedves estje volt ismét vasnap este a Szt. István hitközségének. A felévi számadás alkalmával családias vacsorára voltak hivatalosan a hitközségi tagok, a melynek célja volt a kölcsönös szeretet és barátság ápolása. A földszinti tágas gyűlés teremben volt a vacsora, amelyben több mint 150 személy vett részt. A plebania nyolc órai imárvá nyitotta meg a társasvacsorát, amelyet Szatmári József vezetésével a kongregáció derek n. tagjai rendeztek. A vendégek nem győzték dicserni a szakácsné művészetét. Munkájában a kongregacionisták leányok segédkeztek, akik kitűnő pincériknak bizonyultak.

South Bend, Ind.

Dr. Baltazar Deszö püspök a s. bendi magyarokat július 14-én látogatta meg Chicago felé vezető úton. Nező János ref. lelkes és Dr. Hamborszy Aladár városi ügyvezető igazgatókat a siker érdekében. Buzgósgalaktól szép siker koronázták. A püspök tiszteletére este 6-ór a Oliver szállóban díszvacsera volt, melyen több előkelő angol, köztük a város polgármestere is jelen volt. Majd este 8 óra körül isteni tisztelet tartott a püspök a ref. templomban, melynek végzetel névén gyűlést tartottak a Magyar Házban, ahol a püspök nagyszabású beszédet mondott. A south bendiek gyűlése 496 dollár, amelyhez járult a Studebaker Corporation 500 dolláros adománya. A püspök 16-án este Garbyre ment át az ottani ref. hívek meglátogatására.

Gary, Ind.

South Bendből az utat autón tettem meg Baltazar püspök Garyig, a debreceni születésű Veres József garyi lakos pompás autóján, Mircse Sándor ref. lelkes és Baja Mihály lelkes kíséretében. Este 6-ór Garybe, ahol istentisztelet tartott a püspök a gyönyörű ref. templomban. A püspököt a templomba menettelő a magyar iskolások főhírnök serege fogadta s Kereskes Irma virágcsokort nyújtott át neki. Szép volt a Ref. Enekkar énekszáma is. A püspök hatalmas egyházi beszédet tartott, azután a tiszteleteseket fogadta, a ref. egyház nevében Mircse Sándor lelkes a négyévtel névben Zundel Lászlóné adta át az egyület adományát. Az adományok összege 68 dollár 38 cent volt, a grújtás szélesebb körben megindult.

A GYÓGYNÖVÉNYEK HASZNÁLATA.

Egy angolországi, manchesteri újság a régi módú gyógynövények ajra természetét sürgeti Angolország kertjeiben. Az Egyesült Allamokban sem termelik őket annyira, mint azelőtt, azonban nagy mennyiségben hozzák be Törökországból, India és Kínából, ahol kizárólag üzleti alapon termelik, mert gyógyerejüknek fogva pénzért jövedelmekkel. Tonna számar használnak gyógynövényeket évente a Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound előállításához, mely kitűnő szer a női betegségek ellen. Nem tartalmaz semmi ártalmas gyógyszert vagy káros szert. Minden nő próbálja meg, aki beteg.

HA AZ Ó-HÁZBAN

lakó rokonainak, hozzátartozóinak, vagy ismerősöknek pontos címet meg akarja tudni, vagy pedig az ó-házban bármilyen természetű dolgokban pontos felvilágosítást vagy szűkebb, fordítón hozzám. A legújabb és legszélesebb magyar népdalok nálam olcsón kaphatók. Ó-házai és közegyezői ügyeket szintén a legpontosabban és leggyorsabban rendezek. Irjon e címre:

ALEXANDER MIHÓK
801 Dollar Bank Building,
Youngstown, O.

HIR A TOLEDOI EGYHÁZMEGYE KIBŐVÍTÉSÉRŐL.

A clevelandi és toledói püspöki egyházmegyék új rendezéséről. Schrems püspök terve volt.

SANDUSKY, O., jul. 15. — Sanduskyba érkezett távirati utat állta néhány dolgozó. Felcsillították őket, hogy ne menjenek munkába. A dolgozók nem engedték a rábeszélésnek, mire a sztrájkolókat fenyegetni kezdték őket. Erre az ügy dolgozó revolvert rántott és kijelentette, hogy lekövi azt, aki hozzá mer nyúl. Több sztrájkoló elszaladt Lynn polgármesterét, aki Hoerger marshallt küldte rendet teremteni.

Amint a marshall közeledett a két sztrájkolóval, a revolveres dolgozó ösztör a sztrájkoló csapatába lőtt, majd futásnak eredt. Hoerger lövőgéppel ült, de nem találta el. A merénylőnek sikerült elmenekülnie.

Amikor a füst eloszlott, a fü közt holtan találták Mrukat. — A sztrájkolókat több felismerték a merénylőt. Azt mondják, hogy nem volt nála revolver, a mikor a savargás kezdődött, de beszaladt a műhelybe s onnét revolverrel tért vissza.

Mruk huszonnégy éves ember volt, aki hét hónappal ezelőtt n. szült.

Zajdek János, a sztrájkoló egyike azt mondja, hogy két gölyös is süvített el a fölé mellett. — Mruknak a nyakába halott egy gölyös a azonnal megölte.

Lynn polgármester a rendőrhatalossá embereivel körülvette azt a házat, amelybe a lövöldözés mentek ki a letartóztatás a házban talált férfit és nőt. Lettek a házban egy revolvert is. Egy másik házban elfogtak két férfit. Azt hiszik, hogy ezeknek egyike volt a merénylő.

CIMET KÉRNEK A SZÜLŐHÁZBÓL.

Balász Kacsoch Berta Los Angeles, Cal. 22. sz., jelenlegi címet kéri Dr. Schmeidnt szül. Kacsoch Fatime, Cimet ut. 119. fsz. 4. Budapest.

Kündernatch Csehszögből kivándorolt német család tagjainak, továbbá Gebhardt Károly st. louis, majd chicagói kerítésnek jelenlegi címét kéri rokonuk Kündernatch Gusztáv V. Szabadságter. 8. Budapest.

Ambusz János irjon azonnal édesapjának Gyarmatra, Győrmezős s külön üzenet van a számára. Irjon érte Gross Jánosnak 2439 — 14. str., Canton, O.

VERHOVAY PIKNIK.

EAST ST. LOUIS, Ill. — A Verhovay Segélyegylet east st. louis-i 256-ik és a washingtonparki 304-ik főúton július 9-én tartották meg sikeressé gyűlést piknikjükkel.

Kedélyes hangulat s szavartalan jókedv jellemelte a pikniket, amely egy anyagilag, mint erkölcsileg nagyon sikerült.

A piknik bővelkedett szórakoztató játékokban. A granite city-i rezes banda is nagyszerűen futta a talpalávalót s a szerencséseket, a sorsolás kivétel nélkül élvezetes számai voltak a pikniknek.

LEVELE VAN A SZÜLŐHÁZBÓL.

Szűlő. Nelinek, aki ezelőtt Montrealban és Wellandon lakott, feladó: Szűlő Ferenc V. Arboc-utca 6 vendéglő Budapest.

Garantáljuk,

hogy pénztudással megbízhatóan szűz arfolyamok fogjuk szűzani, mely arfolyam a lapban szűzenek beírások napján hiv. dévta van.

Tegnap arfolyamaink a következők voltak:

- 1000 magyar kor. — 95
- 1000 osztrák kor. — 96
- 1000 csehszlovák k. — 22.20
- 1000 jugoszláv kor. — 3.20
- 1000 román lei — 6.20

Azon méretűk átutaltatást kint. melyek a fenti pénzü. társaságok hozzájárulnak, meg. társaságok a "Szabadság"-nak "vádragnap" című szűz hett. meg. társaságok átutaltatást megjelensé hirtudatunkban, mint hogy a fenti arakban az átutaltatás költségek természetét bejelentesse.

Arkördemény nagyob. szer. szűzenek.

Hajjoggyek az összes vonak. lakra.

6 hónap magyar vilas. költye 100 db \$2.00. — Csehszlovák vilasbilyag 2% hónap \$3.50 Siben Szabadságban.

Irjon kezdőké arfolyamainkat, mielőtt pénzt küld haza.

S. DE VITA, Bankár

2105 FIRST AVENUE, NEW YORK. (106th st. szűz.) — Állami felügyelet alatt.

CLEVELANDI K-R-O-N-I-K-A

UJABB ÁLDOZATA VAN A VASUTASOK SZTRÁJKJÁNAK.

A "Big Four" vasut lindelei mihelye előtt ismét agyonlöttek egy sztrájkolót.

DOLGOZÓ MERÉNYLETE.

Ötzőr beelőtt a sztrájkoló csapatába a azután elmentek.

A vasutasok sztrájkjának Cleavelandban szaporodnak az áldozatai. A Big Four vasutársaság lindelei mihelyénél megint agyonlöttek egy sztrájkolót. A gyilkosságot egy dolgozó munkás követte el, akit több társával együtt meg akartak akadályozni a sztrájkolókat hogy a mihelybe menjenek dolgozni.

HIR A TOLEDOI EGYHÁZMEGYE KIBŐVÍTÉSÉRŐL.

A clevelandi és toledói püspöki egyházmegyék új rendezéséről. Schrems püspök terve volt.

SANDUSKY, O., jul. 15. — Sanduskyba érkezett távirati utat állta néhány dolgozó. Felcsillították őket, hogy ne menjenek munkába. A dolgozók nem engedték a rábeszélésnek, mire a sztrájkolókat fenyegetni kezdték őket. Erre az ügy dolgozó revolvert rántott és kijelentette, hogy lekövi azt, aki hozzá mer nyúl. Több sztrájkoló elszaladt Lynn polgármesterét, aki Hoerger marshallt küldte rendet teremteni.

VIZBEFOLLADT EGY FIUCSKA.

A hat éves Zacek János fürdőben a Rocky Riverben lelte halálát.

A szomszédos Bercs helységéből egy csapat gyerek ment fürdeni szombaton a Rocky River egy mélyebb pontjához, ahol fejest is "bet ugrott".

Vélük ment a hat éves Zacek János is, a kiknek megfogták a fiúk, hogy fürdője a folyó sekély helyein.

A tizenéves éves Kingston Ryei fejest ugrott a legközelebbi mély helyre s ott meg is lelte a fiúcskát. Felhozta a kis holttestet és hazavitté. A 360 Bercs streeten lakó Zacekék iránt állítanak a részvét.

PIKNIK.

A West Sidei Református Templom Segély Nő Egyes. és hó 23-án vasnapon, nagyszabású kirándulást rendez. Jó zene, jó étel és hűsítő italokról gondoskodik a Rendezőség.

Utirány: A West 25-ös kör. vend. a végállomásig, ott át kell szállni a State Road kárára a Lees farmig, hol felirat jelzi a Picnic helyét. 164 166 168 170

JÖVŐ VASÁRNAP MUTATKOZIK BE A TURUL

Hónapokig tartó előzetes és rendkívül. fáradságos szervezés után a Cleavelandi Magyar Önképző Kör szintén a sportélet terére lép football csapatának, a Turulnak révén.

A football csapat szervezése.

most, midőn a sport terére lép, a legnagyobb igyekezettel odatörökedett, hogy csapatja színvonalon legyen. eltérőleg a többi magyar csapatotól, melyeknek legnagyobbjában mindig találhatunk több-kevesebb idegen nem.

RABLÓMERÉNYLET A PUBLIC SQUAREN.

A verés dacára se adta át pénzét a kiszemelt áldozat. — Rablás a Rawlings avenuen.

A Public Squaren szombaton este három sebzottval kezdte került a 1751 E. 112th streeten lakó Frederick Brooks. Amint a villamosra akart felszállni, észrevette, hogy valakinek a keze az 6 hátó nadrágcsövében van. — Megragadta a kezét, de annak tudatlansága a villamos hátó részébe huzta, ahol aztán két címborajával együtt jól megverte. A támadóknak sikerült elvegyülni a néptömegben.

Két bandita felugrott a Shaker Heights boulevardon Frank Chunks 10301 Rosehill avenuel lakos autójának felhőgőjára, revolvert szegeztek Chunksra, rábóltak négy dollárját és az őráját, majd leugrottak és eltűntek a sötétben.

Bika Jánost, aki a 2724 E. 75th streeten lakik, rablók támadták meg a 8017 Rawlings avenuenél levő sikátorban és elrabolták 10 dollárját.

VISSZATÉR A SZÜLŐHÁZÁBA.

Gerhardt Esztikét, a West Sidei Varró Iskola volt tulajdonosát, egy vacsora kérételeben bucsúztatták tisztelői.

Kázmér János és neje 2045 W. 81st streeti otthonában díszes társaság gyűlt egy szombaton este, hogy elbucsuztassák Kázmér János sógorúját, Gerhardt Esztikét, aki visszatér a komárommezei Kethelyr 45évesnyének és fivérének meglátogatásá végett.

Gerhardt Esztike a Lorain avenuen West Sidei Magyar Varróiskola tulajdonosa és vezetője volt éveken át s mint ilyen, nagy ismeretséggel, sok tisztelővel telt szert. A varrásoktól Bocsárdy Juliska vette meg, a kiknek nagy ismeretsége van a west sidei magyarok közt.

A bucsuvacsora, amelynek surprise party jellege volt, részt vettek: Kriszter Mihály, az east sidei építési vállalkozó és neje, Kriszter József east sidei építési vállalkozó, továbbá Varga Lajos, János Jeno, Young Ferenc, Császár János, Sztiles Bertalan west sidei üzletemberek feleségükkel, Fancsaly Ignác, Kázmér Lajos, Ujhelyi János és Muzslay József családjaikkal, Gerhardt Böszike, Kázmér Juliska öv. Bröszl Lőrinc és a távozott tanítványai közül: Szokolay Erzsike, Megala Juliska, Megala Zsuzsika, Szokolay Btella.

Gerhardt Esztikét, akit elhalmoztak ajándékokkal, virágokkal, Fancsaly Ignác bucsúztatta el a társaság nevében. A vendégek a hajnali órákig együttmardtak a legjobb hangulatban.

AZ ON SZOLGALATÁRA.

Fizesse víz, gáz és villanyszámját ebben az íródban. Mondja meg nekünk, ha valami baja van, mindentől ügyben ingyen adunk felvilágosítást. Irda nyitva déltűt 9 óra 30 percig. The Old Dominion Savings & Loan Co. 11330 Buckeye Rd., Cleveland, O. 153-64 V. 163-48

HITKÖZSÉGI HIREK

A SZENT MARGIT HITKÖZSÉG KÖRÉBŐL.

Néhány napon belül kész lesz az új templom.

A Szent Margit hitközség új temploma rohamosan közeledik a befejezéshez. A belső elhelyezés munkája is már megkezdődött s ha valami előre nem látott akadály nem jön közbe, úgy a július 23-iki istentisztelet már az új templomban lesznek megtartva.

Temetés.

Eltemette Riekert Ernő plébános a 2 éves Krupanszky Margitkát, ki szerencsételenségnek esett áldozatul.

Esküvő.

A múlt héten vezette oltárhoz a notre damei kápolnában Tupa Sándor Litz Katalint. Az esküvés nagy szent mise keretében Riekert Ernő plébános végezte. Tanuk Kovács János és neje voltak.

Telefontűző a város minden részén **FRANK. NUNN** TEMETÉS-RENDEZŐHÉZ 2828 LORAIN AVENUE, 3098 LORAIN AVENUE, A TURN HALLI ANTHONIUS Ülés Ambulancia. Invalíd buszok 901 Lincoln 1717 — egy, Lorain 161

Ha gyenge, beteges,

sem üzd jól magát, ha veszedély, úgy használja a Krejci-féle VERTISZTÍTÓT amely rövid idő alatt teljessévaltalítja.

KREJCI FERENC KRESZTI GYOGYSZERTÁRA 2801 LORAIN AVENUE, CLEVELAND, O.

A LORAIN-HURON HID TERVE ELLEN HIÁBA KÜZDÖTTÉK.

Azt akarták a térv ellenzői, hogy a Central avenuet kössze össze a Lorain avenuenál.

NEW ÉRIK EL CÉLUJAT.

A megyei biztosok és a polgári bizottság a Lorain-Huron hidat építtetik meg.

Edward Bushnell ügyvéd az azok, akik ellenzik a Lorain-Huron hidtervet, aminek megvalósítására 1914-ben 5,000,000 dollár szavazott meg a nép, amellyel kardoskodnak, hogy a hidat a megye a Lorain és Central avenuet közz építtessen meg. Bushnell azt mondja, hogy a Lorain-Huron hidat már csak azért sem építtethetik meg a megyei biztosok, mert az legalább is 8,000,000 dollárba kerülne.

Az állami főfőrvényszék a megyei börtön építése ügyében egy döntőt, hogy nem építtethetik azt nagyobb költséggel, mint amennyit a nép megszavazott rá. Azt mondja Bushnell, hogy e döntés alapján új tárgyalást kér abban az ügyben, amivel a felelősségi bíróság nemrég elutasította, kijelentve, hogy igenis folytatható az építés a megyei bizottság, ha nem is elegendő a megszavazott összeg.

Hansen helyettes megyei ügyész egy nyilatkozott, hogy a Lorain-Huron hidra megszavazott milliókat nem szabad Lorain-Central hid építésére felhasználni.

Kijelentette az ügyész, hogy a Lorain és Central avenuetek megyei utak nyilvánthatja a megye s nem lehet ellene kifogás, ha szabályszerűen történik a dolgot. Erre akkor lett volna szükség, ha a hiddal a Lorain és Central avenueteket kötnék össze.

A megyei biztosok és a polgári bizottság tegnapi ülésén azonban azt határozták, hogy a Lorain és Huron hidat építtetik meg, ha többre kerül is 5,000,000 dollárnál.

A Szent Margit hitközség új temploma rohamosan közeledik a befejezéshez. A belső elhelyezés munkája is már megkezdődött s ha valami előre nem látott akadály nem jön közbe, úgy a július 23-iki istentisztelet már az új templomban lesznek megtartva.

Eltemette Riekert Ernő plébános a 2 éves Krupanszky Margitkát, ki szerencsételenségnek esett áldozatul.

Esküvő.

A múlt héten vezette oltárhoz a notre damei kápolnában Tupa Sándor Litz Katalint. Az esküvés nagy szent mise keretében Riekert Ernő plébános végezte. Tanuk Kovács János és neje voltak.

HITKÖZSÉGI HIREK

A SZENT MARGIT HITKÖZSÉG KÖRÉBŐL.

Néhány napon belül kész lesz az új templom.

A Szent Margit hitközség új temploma rohamosan közeledik a befejezéshez. A belső elhelyezés munkája is már megkezdődött s ha valami előre nem látott akadály nem jön közbe, úgy a július 23-iki istentisztelet már az új templomban lesznek megtartva.

Temetés.

Eltemette Riekert Ernő plébános a 2 éves Krupanszky Margitkát, ki szerencsételenségnek esett áldozatul.

Esküvő.

A múlt héten vezette oltárhoz a notre damei kápolnában Tupa Sándor Litz Katalint. Az esküvés nagy szent mise keretében Riekert Ernő plébános végezte. Tanuk Kovács János és neje voltak.

Telefontűző a város minden részén **FRANK. NUNN** TEMETÉS-RENDEZŐHÉZ 2828 LORAIN AVENUE, 3098 LORAIN AVENUE, A TURN HALLI ANTHONIUS Ülés Ambulancia. Invalíd buszok 901 Lincoln 1717 — egy, Lorain 161

Ha gyenge, beteges,

sem üzd jól magát, ha veszedély, úgy használja a Krejci-féle VERTISZTÍTÓT amely rövid idő alatt teljessévaltalítja.

KREJCI FERENC KRESZTI GYOGYSZERTÁRA 2801 LORAIN AVENUE, CLEVELAND, O.

A gyilkos keresztező

A hartfordi keresztező áldozatainak holttesztét Cleavelandba szállítják.

Csaknem egy egész család pusztított el az a szerencsétlenség, amely a Hartford City, Ind. közeliében lévő vasúti keresztezőnél folyt le. A szerencsétlenség Julius Karklin a Cedar Drug Co., 6718 Cedar avenue S. E. tulajdonosának családját érte és Julia Karklin asszony és 8 éves fia, valamint veje, Eli Smilack és annak két fia vesztették el benne életüket. Sam Levi asszony Karklinné leánya ugyankor súlyosan sérüléseket szenvedett. A holttesteket mind Clevelandba fogják szállítani a valószínűleg együttesen fogják őket eltemetni.
Julius Karklin elkíséri halott családját Clevelandba.

VISSZATÉR A SZÜLŐHÁZÁBA.

Gerhardt Esztikét, a West Sidei Varró Iskola volt tulajdonosát, egy vacsora kérételeben bucsúztatták tisztelői.

Ká

MI UJSÁG A SZÜLŐFÖLDÖN?

MAGYAR TUDÓSÍTÁSOK

BUDAPESTI JELENTÉSEK

ÓHAZAI UJSÁGHIREK

MILYEN LESZ AZ IDEI TERMÉS?

A földmivvelésügyi minisztérium számszerű termésbecslése. — A buza a Duna két partján jó közepes, a Duna-Tisza közén gyenge közepes, a rozs gyenge közepes

BUDAPEST, júl. 2. (Az Est tudósítása.) A legutóbbi két hét időjárása rendkívül kedvező volt az összes terményekre. Az általános gazdasági helyzet a június közepén beállott csapadékos időjárás hatására kedvezően lényegesen kedvezőbb. Kedvező fordult az esőzések után a káposztáknak, kerti veteményeknek és takarmánynövényeknek is. A buzáról és rozsról ezután először vezetett termésbecslési számszerű adatai nem érik ugyan el a múlt évi végleges terméseredményeket, tekintettel azonban arra, hogy a közelmúlt időben járt esőzések kedvező hatása a vetésekben ma még nem állapítható meg teljes mértékben, valószínű, hogy a gazdasági tudósítók és felügyelők ezután nagy körültekintéssel és óvatossággal állapították meg a várható termésátlagokat és a remélt javulást csak a későbbi becslések alkalmával jut majd kifejezésre, úgy, hogy a valószínű termés, ha nem is fogja elérni a múlt évi, a jelenlegi becslés adatainak kedvezőbb lesz.

Az ideiglenes adatok szerint az 1921-22. gazdasági évben Csonka-Magyarországon bevetettek: öszi és tavaszi búzavál. 2.007.378 k. hold öszi és tavaszi rozsval. 942.410 k. hold öszi és tavaszi árpa. 794.285 k. hold zabbal. 575.550 k. hold. Ugyanezen termények múlt évi vetésterületi adatai a következők voltak:

búza	1.896.338 k. hold
árpa	963.630 k. hold
rozs	834.822 k. hold
zab	567.159 k. hold

Hangsúlyozni kell azonban, hogy az idei és múlt évi adatok nem hasonlíthatók össze, mert a múlt évi most felsorolt adatok még benévesült állapotban vannak, így nem foglalták a békészerződés szerinti a várható termés országos átlagban csak gyenge közepesnek mondható. Különösen gyenge a terméskilátás a Duna-Tisza közén. A központi statisztikai hivatal adatai szerint az ideán a rozs vetésterület 942.410 k. hold. Ezen a területen a gazdasági felügyelők adatai szerint kat. holdanként átlag 5.32 métermázsra, vagyis összesen mintegy 5.002.700 (tavaly volt 5.612.398) métermázsra termés várható.

A rozs teljes éréseben van és számos helyen már aratása is folyik. Beérkezett számszerű becslések szerint a várható termés országos átlagban csak gyenge közepesnek mondható. Különösen gyenge a terméskilátás a Duna-Tisza közén. A központi statisztikai hivatal adatai szerint az ideán a rozs vetésterület 942.410 k. hold. Ezen a területen a gazdasági felügyelők adatai szerint kat. holdanként átlag 5.32 métermázsra, vagyis összesen mintegy 5.002.700 (tavaly volt 5.612.398) métermázsra termés várható.

A szőlő fejlődése a legtöbb helyen kedvezően folyik. Majdnem mindenütt mutatkozik már a peronoszpóra és félé, hogy a mostani bőséges esőzések után terjedni fog. Általában mindenhol közepes termés remélhető, a miskolci kerületben a közepesenl gyengébb termés várható, hasonlóképpen a csongrádi kerületben is. Igen sok helyen akadályozza a munkálatokat a rézgálicsiány. A borkereslet egy-két vidék kivételével lanyha.

Rettenetesen sújtja a drágaság Budapestet

A múlt év júniusa óta 211,7 százalék az általános áremelkedés. — Az élelmiszerek és ruházati cikkek drágulása júniusban 19,3 százalék

BUDAPEST, júl. 2. (A Pesti Hírlap tudósítása.) — A legaktuálisabb kérdés következetesen az általános drágulás marad. Az árak alakulása júniusban is teljesen megokolta a közönség nyugtalanságát, mert hiszen a június végén lezáró indexszámok ismét jelentékeny drágulásról tanúsítanak. Míg ugyanis a háború előtti árákhoz viszonyítva a megélhetés drágulásának indexszáma június elején 9060 volt, addig június végén a megélhetési drágulás indexszáma már 10.544, a mi azt jelenti, hogy a háború kitörése óta a megélhetési drágulás az ötszörösére nőtt.

Az egyes közérdekű cikkek átlagos áralakulását nézve, az élelmiszerek drágulása számszerűen és százalékosan (indexszám 12,145), a ruházati cikkeké létszámszerűen (indexszám 21,091), a "fűtés" számszerűen (indexszám: 19,900), a világiatás harminczoros (indexszám: 3000), a lakbér három és félzoros (indexszám: 357), a kifizető cikkek hatvanhét és félzoros (indexszám: 6784). Az elmúlt hó folyamán ugy az élelmiszerek, mint a ruházati cikkek átlagos áremelkedése 19,3 százalékos. A megélhetési drágulásának színvonalát az előző hónapok árszínvonalával összehasonlítva június vége óta 16,5 százalék, július vége óta 22,3 százalék, március vége óta 29 százalék, február vége óta 48,9 százalék, múlt év június óta, tehát egy év alatt, 211,7 százalék az áremelkedés.

A drágaság indexszámának megállapításánál a jegyre kapható kenyér ára van figyelembe véve. Ha azonban a szabadforgalom utján beszerezhető kenyér árát számolunk, tekintettel arra, hogy a szabadforgalom utján beszerezhető kenyér árának indexszáma

350, vágva 450 korona, az élő ponty 300, a keszeg 50 korona. A baromfipecsenye a pulár 200-220 korona, a liba 240 és 280, a kacsa ugyanennyi. Rántani való csirke 200-240, sütnivaló 250-280 darabonként. A gyümölcspecsenye a spányol meggy kilója 120 korona, a ribizli 60, a barack 130-150. A málna kilója 120-150 korona, az apró erdei eper 400 korona. A zöldfélék ára valamivel csökkent. Az idejék kilója 6 korona. A kelpaprika 20-25 korona. Karfiol 80 korona. Az idej uborka 100-110 korona. A sárgabarack 70, a héjasbarack 36-38 korona. Ujburgonya kilója 80 korona, zöldpaprika darabja 16-18 korona. Idei répa csomója 8 korona, petrezselyem 6 korona, idej hagyma csomója 4-15 korona. Retek kilója 32 korona, spenót 50, sóska 40 korona. Idei káposzta 60 korona, kalarabé 4 korona, egy fej saláta 5 korona. A sampiongomba kilója 280 korona.

A szénbányák a nyár közepén súlyosan emelni akarják a szén árát s a szénárak emelkedését követően a szénárak emelése érdekében. A salgótarjáni szén — a terv szerint, amelyhez már állítógazdálkodás hozzászárultak — 208 koronáról hirtelen 305 korona 50 fillérre emelkednek, holott a 208 koronás ár is csak négy hetes, négy hét előtt emelték a 180 koronás szén 208 koronára.

A vásárcsarnokokba reggelként újabb és újabb retekemek között lép be a közönség. Szombaton ugyan némely árúnál olcsóbbodás mutatkozott. A marhasz 200 korona, a borjú hátulja 240, eleje 160 korona. A sertés karaj 260-288 korona, a comb 232-248 korona. Drága a zsír és a hár, 324 korona. A halpiacra a fogas kilója 500 korona, a harcsa

Megint drágul a szén

A szénbányák nyár közepén súlyosan emelni akarják a szén árát.

BUDAPEST, júl. 1. (Az Est tudósítása.) Júliusban vagyunk kánikula következik a szén és szénhatalmasságok és velük együtt karöltve a hatóságok nem tennek számára csaknem lehetlenné az előre való szénbeszerzést az árak megokolatlan, hirtelenre valóban példátlan emeléseivel.

Alig három-négy hete, hogy az Arvizsgáló Bizottság részvételével a szénbányák rendkívüli fölemelték a szén árát és

most már megint igen nagyarányú emelésről táncognak a szénárak képviselői.

Hát ez ellen a méltatlan és ok nélkül való kápi drágítás ellen, tiltakozunk kell és figyelmeztetünk kell a kormányt, hogy meg az utolsó percben is avatkozzék be, vizsgálja felül a napok óta folyó tanácskozások anyagát és megállapodásokat akadálya megemlék a szén árát.

Értelmezésünk szerint a szénbányák vezetői és az Arvizsgáló Bizottság között napok óta folytat a tanácskozások és ezek már olyan megállapodással végződtek, amelyhez — állítólag — a főváros vezetőinek hozzájárulása is biztosítva van. A drágítás érdekeltségek természetesen valóságos adataival az Arvizsgáló Bizottság megvizsgálja a helyzetet, amelynek árát csak négy héttel ezelőtt emelték fél métermázsánként 180 koronáról 208-ra, néhány nap múlva — ha csak a kormány nem mond vétőt —

305 korona 50 fillér lesz métermázsánként.

a csuadától számítva. A fuvarozás eddig 23 korona 50 fillér volt, most 33 korona 50 fillér lesz métermázsánként. A dorogi szén, amelynek árát métermázsánként ugyancsak négy héttel ezelőtt emelték 253 koronára,

most egyezzerre felugrik 340 koronára.

Természetesen nem marad ki a drágulásból a porosz szén sem, amelyre tudvalevően a Mezőgazdák Szövetsége évek óta érthetetlen monológot, hogy ennek birtokában rendkívüli nyereséggel dicsekedhessen. Ennek ellenére, hogy lépet tartson a magyar szénrel, most a porosz szén métermázsánként árát

100 koronával emelte fel.

Még pedig — különös ajándékul az ipari vállalatoknak és érdekelteknek, akik már régebben rendelkeztek —

visszamenően jun. 1-ig.

Türetlenül és elfogadhatatlanok ezek a szénárak emelések a nyár kelte közepén és a kormánynak kellő készsége, hogy gondolkodjon már most arra, mi fog történni ilyen tendenciák mellett októberben és novemberben.

Hogy milyen határnélküli való a szénárak emelésének vágya, arra nézve nem kevésbé jellemző példák az, hogy az osztrák gázgyári kocsnak, a melyet a Leanderbank pesti megbízottja hoz nálunk forgalomba, vagonja Becsőt egymilliónyezszázegy osztrák koronába kerül, vagyis Budapestben ebből a kocszából egy métermázsra hához szállítva

egyezzerszáz magyar korona.

És nem kevésbé volna mulatságos, ha nem volna olyan szomorú az is, hogy a budapesti gázgyár, a melynek volt körülbelül 1000 vagon párisi kocsza, most, hogy le ne maradjon a nagy árfehélt versenyből, felvette a francia kocsz metermázsánként 750 koronáról 850 koronára, fuvarral együtt métermázsánként 900 koronára.

ZALA

— A Kibálaton lecsapolása. A Zala folyó alsó, torkolati szakaszának lecsapolása céljából "Kibálaton Lecsapoló Társulat" alakult és megalkotta az alapszabályait. A legutóbb tartott közgyűlésén a társulat részben a munkála

United American Lines Inc. **Hamburg American Line**

JOINT SERVICE WITH

New Yorkból közvetlenül Hamburgba

A LEGROVIDEBB UT MAGYARORSZÁGBA. MAJOK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN INDULNAK. Minden hajón 4 és 6 ágyas kabinok. Nagy ebédlő, tárgyaló és dohányzó szalonok a 3-ik osztályú utasok részére. A "Hansa", "Bayer", "Wurtemberg" és "Mount Clay" hajók külön kabinok is vannak.

Két új 3000 tonnás, három csavargós: "RESOLUTE" és "RELIANCE" Fejlesztés minden második kedden indul 1-80, 2-ik és 3-ik osztályú utasokkal. A magyar kormány által engedélyezett kivándorlási vonal. Fejlesztés minden fordulópontra.

UNITED AMERICAN LINES, Inc.
38 BROADWAY, NEW YORK, VEGY bármely feleltalmazott ügyfélszolgálat.

NORTH GERMAN LLOYD
MAGYARORSZÁGBA

Duplacavaru gőzhajók

New Yorkból—Brémába

A hajók minden második szerdán indulnak. Kétütemű berendezett harmad osztályú kabinok. Pényes könyv. Zárt, kényelmes kabinok. Részletes felvilágosítást fordulópontra a helyi ügyfélszolgálaton.

North German Lloyd
14-16 Pearl St. New York

N.G.I.
NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA

Legjobb ut Magyarországra minden részre GENUÁBAN, TRIESTEN VAGY NAPOLÉON KORONÁBAN.

Taormina — Jul. 25. Szept. 5
America — Aug. 2. Szept. 19
Colombo — Aug. 17. Szept. 27
Europa — Okt. 1. Szept. 2

Giulio Cesare Aug 30 Okt. 5

Pompás új expressz gőzhajók. Teljes útszám: 22 napos. Gyorsaság: 30 knot. Ébédterem és harmadostályú kabinok mindegyik hajón.

Prepaid jegyek Budapesttől New Yorkra.

Portos beállítás és az utasok költéséi ügyében részletesen. Forduljon bármely meghatalmazott ügyfélszolgálatra, vagy

ItaliaAmericaShipping Corp.
1 STATE ST., NEW YORK

lomvárt menekült a jegyző bizottság meg.

JAKAB ISTVAN és Fiai
magyar temetőrendszert
3223 BUCKEYE ROAD
17175 BUCKEYE ROAD
Princeton 244 Cedar 884
4319 LORAIN AVE.
Telefon Hemlock 4091

A csinos nyári ruha kemény, szellős organtint igényel

Megtartja a szövését és színét, ha ilyen módon mossák, mondják a Betty Wales Ruhakészítők

FRANCIA inspiráció — ezek a subógó ruhák. Kemény organtintból csináltak puffos ujjakkal és szalagokkal, ugyanint pettyes Swiss-ből, elegáns organtint csokrokkal. Ezek megtartják finom kivitelüket és szép színüket, ha a biztos Lux módszer szerint mossák azokat. Ennek nincs dörmölés, ami a simát, egyenletes kelmet megrongálná. A fűszeresnél, drogistájánál és a department store-ban van Lux. Lever Bros. Co., Cambridge, Mass.

Betty Wales Dressmakers
New York

Lever Bros. Co., Cambridge, Mass. Uraink:

Kiprobálták az anyagokat Luzban, melyeket nyári ruháikban használnak. Mindegyik anyag, a pastel színű Bélieux organtint, a pettyes Swiss és a kockás gingham, annyira lett kímélve, mint a hányzor azokat szokták.

A szövetek csak igen korán hatványodtak meg és frissék és hűvösök voltak az utolsó mosás végén. Egy óra szappanos forrás ártott volna a szövetnek és elvett volna az anyag "életét". Egy organtint mosni kell a leggyengébb vízben, amíg csak a Lux-ot alá lehet venni, minthogy ennek az anyagnak hirtelenlenné a leggyengébb a kivitele valamennyi kíméléses használt csera anyag között.

Ugy gondolják, hogy a kiváló eredmények, amelyeket Lux-al érünk el, részben formája teszi, a mely természetesen mellőli a dörmölést, de még inkább rendkívüli enyhésgé és tisztaságra.

Igaz hívtik.
Betty Wales Dressmakers

LUX

Jakab és Társa
423 E. 5th St. New York

ZÓ
áldo-
eland-
saládot
sétlen-
City,
ti ke-
szeren-
a Ce-
ar ave-
csak
lin asz-
alamint
annak
ne éle-
Kark-
sulyo-
Cleve-
s. való-
ak őket
halott
ZÁBA
West
tulaj-
kere-
sztelei.
je 2045
n díszes
ombaton
k Kász-
Berhardt
a komá-
tesanyja
togatása
rain ave
Varró-
vezetője
ti ilyen,
tisztelőre
Bocsár-
akinek
a west
amelynek
részét
az east
és neje,
gi építési
Lajos,
Ferenc,
Bertalan
feleség-
né, Kász-
ános és
kál, Ger-
Júlika
a távozó
Szokolay
Mégala
ka.
köt elhal-
virágok
beszúrtatta
A vendé-
gyűttmat-
atban.
HIREK
HITKÖZ-
kész lesz
l.
község új
közlekedé-
s elhelye-
s megköze-
dése nem lá-
körbe, úgy
tisztelőket
s lesznek
nyó részben
Mar-
teltségnek
e oltárhos-
ban Tupta
Az eske-
keretében
s végezte
s neje van
nyó részben
UNN
2045
szé-
kötés
Lorain 10
kés, ha vé-
dija a
TÓT
s teljesen
ERESZT
ARA
ENUE,
O.
s. 40

KISS EMIL
50 centért nádi
sürgönyileg
az Ön pénzét

